

СОФИЯ

▸ **Персонална реалност / групов изложба / Софийски арсенал – музей за съвременно изкуство, бул. „Черни връх” 2 / 2 ноември – 14 януари.** В рамките на годишната си програма фотографско студио „RADLAB“ кани шестима творци, които да изследват темата „персонална реалност“. В настоящата изложба са представени шест фотографски серии, ръчно отпечатани в базата на студиото в Габрово с помощта на 23 алтернативни фотографски техники. Всеки от авторите - Ванеса Лу, Владислав Лепоев, Ивелин Пенчев – Ивичка, Лиляна Караджова, Никола Дюлгяров и Уша подхожда индивидуално в избора на медия и метод на работа, за да подчертае важноста на творческия процес.

<https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/personal-reality/>

▸ **Магда Абазова / 100 години от рождението на художничката / ретроспективна изложба / куратор д-р Надежда Джакова / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 23 ноември – 10 март.** Настоящата изложба пресъздава опоетизираната реалност на Магда Абазова, в която художничката е лиричен герой и създател, следва цветовата и стилова игра на художничката в цялата ѝ размноженост, но и очертава ясни жанрови и тематични полета. Въпреки огромното си творчество Магда Абазова прави малко самостоятелни изложби – до 1980-те са само две, поради което извън признанието на специалисти и колеги тя остава непозната за публиката. Димитър Грозданов – изкуствовед, куратор и създател на фестивала “Процес-пространство” – я нарежда сред първите ни авангардисти и я определя като любимата художничка на младите.

<https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/magda-abazova-1923-2011-centenary-of-the-artists-birth/>

▸ **Изкуството да изрисуваш книга / изложба илюстрации / куратор Д-р Таня Станева / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 20 септември – 31 декември.** „Иван Кьосев (1933-1994) е сред емблематичните художници, посветили творческата си енергия и талант на

иллюстрацията, книжното оформление и шрифта. В рисунките си художникът често побира целия литературен текст в малкото по размери композиционно поле. По много деликатен и изкусен начин той преплита иконографски модели, детайли, въвличащи ни в описаната в текста епоха или пък закачливи атрибути, характерни за времето, в което са създадени илюстрациите. Цялото това многообразие е поднесено на любознателния читател в цвят или в черно и бяло по начин, по който той да усети удоволствието на илюстратора при създаването на неговите произведения.“ – Д-р Таня Станева <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/the-art-of-drawing-a-book/>

↪ **Рада Якова / Розов облак / самостоятелна изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ / 24 октомври – 22 януари.** Националната галерия за пореден път застава зад каузата на фондация „Emgrove“. Рада Якова представя 12 обли обекта от стоманена мрежа в нежни нюанси на розовото, които съчетават усещане за солидност и мека въздушност, кореспондиращи с женската същност. В тази концепция фондацията припознава силата — видима и невидима — която дава вятър в платната, обединява и закриля. Инсталацията олицетворява също подкрепата в обществото и уменията да заставаме едни зад други в бурите на живота. <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/pink-cloud/>

↪ **Японската гравюра укийо-е в българските колекции / сборна изложба / куратор Златка Димитрова / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 18 октомври – 21 януари.** Японските гравюри укийо-е запечатват градската култура от периода Едо (1603–1868), документират отварянето на Япония към света по време на периода Мейджи (1868–1912) и проправят пътя си до европейските пазари. Оказват влияние върху развитието на изкуството и културата в Европа, особено върху импресионистите и постимпресионистите. Тези гравюри пораждаат интерес и в България, където в няколко музейни колекции, които започват да се формират около средата на XX век, са представени с едни от най-популярните теми. В изложбата за първи път са представени заедно основните теми, които присъстват във всички колекции от японска гравюра в страната. <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/japanese-ukiyo-e-woodblock-prints-in-bulgarian-collections/>

↪ **От вестника до музея. Български карикатури от периода 1944 – 1989 / архивна изложба / Музей на изкуството от периода на социализма, ул. „Лъчезар Станчев“ 7 / 2 ноември – 31 март.** Изложбата включва около 150 български карикатури от фонда на Националната галерия и прави опит за реконструкция на карикатурния жанр в условията на тоталитарната система на управление на политическия, обществен и културен живот в България между 1944 и 1989. Сред авторите са Илия Бешков, Александър Жандов, Борис Ангелушев, Стоян Венев, Борис Димовски, Доньо Донеv, Асен Грозев, Георги Анастасов, Цветан Цеков-Карандаш, Георги Чаушов, Стефан Десподов и др. <https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/from-the-newspaper-to-the-museum-bulgarian-cartoons-1944-1989/>

↪ **Янаки Манасиев / Самотен и в страни / ретроспективна изложба / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 21 ноември – 11 февруари.** Настоящата изложба, организирана по повод 90 години от рождението на художника е най-мощната, подготвяна досега, и предлага пълен обзор на творчеството на Янаки Манасиев, като представя както едни от най-емблематичните негови произведения, така и по-малко познати творби. Стремешът е да станат видими всички теми и сюжети, които художникът разработва, както и да се усети разнообразието на изразни средства, с които си служи. Сред своите съвременници Янаки Манасиев е имал авторитета на смел експериментатор и новатор, който вкарва нови сюжети и изразни средства в изкуството на 60-те и 70-те години на XX век, време, което се стреми да се отърси от догмата на соцреализма. <https://bit.ly/3sYH10p>

↪ **Васка Емануилова / Образи на времето / ретроспективна изложба / Галерия Васка Емануилова, бул. „Янко Сакъзов“ 15 / 9 ноември – 11 февруари.** Във фокуса на изложбата попада творчеството на Васка Емануилова от периода непосредствено след 1950-те години. През тези години тя се е наложила като една от най-успешните жени скулптори в България. По отношение на творчеството ѝ това е един

плодотворен период. Вълнуват я теми от интимното и личното пространство – майчинството, присъствието и ролята на жената, замечаният свят на детските фантазии. Изложбата включва емблематични творби на Васка Емануилова от този важен и засега неизследван критично исторически период в българското изкуство, които определят мястото на художничката в историята на българското изобразително изкуство и характеризират колебанията в артистичните търсения на цялото поколение.
<https://bit.ly/3T84ZRk>

↪ **Иван Б. Иванов / Преминаване / самостоятелна изложба / СБХ, зала Райко Алексиев, ул. „Раковски“ 125 / 7 декември – 12 януари.** В „Преминаване“ са представени живописни творби, само част от богатото творчество на автора. През последните години Иван Б. Иванов работи в областта на абстракцията, като разгръща живописната си мощ в големи формати, ярка цветност и разнообразни структури; постига експресивна изразителност, борави с геометричните форми в диапазона на импровизацията с характерна за стила му сила. Документалната част на експозицията проследява пътя на артиста през превратностите на времето и пространството. <https://bit.ly/47UF3wG>

↪ **Триенале Мини текстил 2023 / групов изложба / Галерия – книжарница „София Прес“, ул. „Славянска“ 29 / 20 ноември – 11 декември.** МИНИтекстилтът е жанр, в който техниките и материалите свързани с текстила участват редом с най-свободни и най-разнообразни други материали и технологии и превръщат този жанр в типичен представител на съвременното изкуство без ограничения за идеята и средствата за претворяването и. <https://sbh.bg/bg/izlojben-kalendar-izlojbi-sbh/trienale-mini-tekstil-2023/8/1338>

↪ **Йоахим Шмид / Библиотеката / самостоятелна изложба / Куратор Надежда Павлова / Галерия, Гьоте-институт България, ул. „Будапеща“ 1 / 8 ноември – 22 декември.** Йоахим Шмид (1955, Балинген) е визуален артист, фотограф и критик, живеещ и работещ в Берлин. Настоящата изложба се състои от две части – принтове и книги. В представената селекция от книги, създадени от автора през последните 20 години, има много издания, които са продължение на известната му работа "Снимки на други хора". Ще могат да се видят и книги, занимаващи се с откриването на модели в поведението на фотографията. В тях Шмид се фокусира върху повторението на думата, а не върху повторението на изображението. Специално за тази изложба артистът прави и работата „Библиотеката на хората“, която се базира на намерени снимки на любимите книги на различни хора. „Техните книги и моите книги заедно образуват „Библиотеката“ – пише Шмид. <https://bit.ly/3FJQ4ox>

↪ **Боряна Петкова / Burnt. Burn. Will Burn / самостоятелна изложба / куратор Снежана Кръстева / Галерия +359, ул. „Галичица“ 13А / 31 октомври – 23 декември.** Перформативната практика на Боряна Петкова се характеризира със своята продължителност, която не може да бъде отделена от майсторството на рисуването в разширено поле. Сегашната ѝ нова поредица от творби е вдъхновена от ритуалите на Нестинарството, една умираща българска култура от региона на Странджа. За тази изложба, са използвани няколко дузини рисунки на бяла хартия, които следват етажите на водната кула. Тези картини са резултат от последния пърформанс на Петкова, отчасти проведен и документиран в двора на галерията без публика, и отчасти направен на живо на откриването на изложбата.
<https://bit.ly/3shQq2M>

↪ **Валентина Шарра / Органична формула / самостоятелна изложба / Галерия Структура, ул. „Кузман Шапкарев“ 9 / 23 ноември – 10 януари.** Изложбата се развива в две основни линии: създаването на нови органични формули, способни да обяснят реалността чрез използване на творчески подход към знанието, и изследването на символни скулптури, имащи за цел да изразят добре познати понятия и явления, част от съвременния ни живот, които все още нямат общо разпознаваема визуална репрезентация. Шарра навлиза в богатата история на символите, като прави паралели между древната философия, сакралната геометрия и съвременните художествени изразни средства, изследвайки ролята

им за разбирането на хармонията на Вселената. <https://structura.gallery/bg/exhibitions/valentina-sciarra-organic-formula/>

↪ **Валентина Траянова / Танцувам пея обичам / самостоятелна изложба / Swimming Pool, ул. „Цар Освободител“ 10 / 12 декември – 29 февруари.** Танцувам, пея и обичам са трите думи, които артистката Валентина Траянова първоначално избира на френски език (danser chanter aimer) след като написва поемата „Потъвам“ по време на резиденция в Emily Harvey Foundation във Венеция през изминалото лято. Така заглавието се поражда от онази среща със света, която е и манифест срещу упадъка на днешния свят, който все повече ограничава нашите свободи. Изложбата събира непоказвани досега рисунки, звукови скулптури, видео-пърформанс, както и пърформанса Lust, написан специално за случая. <https://bit.ly/3R9YpXW>

↪ **Не ти трябва синоптик, за да знаеш накъде духа вятърът / групов изложба / Галерия Credo Bonum, ул. „Славянска“ 2 / 16 ноември – 7 декември.** „Фондация и галерия Credo Bonum започват серия от изложби и събития, посветени на климатичните промени, които ще запознават публиката с възможни решения и ще изграждат партньорства между бизнеси и артисти, с цел по-устойчиво бъдеще и промяна на нагласите. Цикълът събития носи името “Не ти трябва синоптик, за да знаеш накъде духа вятърът”. Натоящата изложба отправя поглед към моментното състояние на нещата и бързата консумация в ерата на потребителския фетишизъм. Художничката Невена Екимова си партнира с компанията за събиране и оползотворяване на ненужни дрехи – TechCycle. Тя ще използва рециклирани текстилни изделия от производството на компанията, за да създаде в пространството на галерия инсталативна среда от тъкани, вид пашкул и агора за съпътстващите събития към изложбата. Айко Ямамото (Япония) ще създаде инсталация от тъкани, обагрени с използването на билки от Витоша планина и ще обърне внимание върху феминизираната професия на производство на коприна във фабрика за коприна в Япония. Модният фотограф Коко Кръстев ще изследва шивашките ателиета в София, като своеобразен контрапункт на бързата мода, с поправянето на дрехите и продължаването на техния живот. <https://bit.ly/3QMaFza>

↪ **Александър Лазарков / Вулканизъм и енергетика / самостоятелна изложба / куратор Радослав Механджийски / Галерия Little Bird Place, ул. „11-ти август“ 7 / 22 ноември – 10 декември.** „Още в заглавието на изложбата си, Александър Лазарков ни подсказва основните теми в експозицията. Вулканизмът и енергетиката са две проявления на енергийна жизненост. В желанието си да комуникира тези взаимоотношения между природното и човешкото, Александър Лазарков създава четири серии произведения, напълно различни като материали и художествен подход. Типично за работата му в последните години, всяка творба подстрекава едновременно интереса на окото и ума, формирайки метафори за големите процеси в природната и социална среда.“ – Радослав Механджийски <https://bit.ly/3QVO7ux>

↪ **Камен Старчев / Остатъчни изображения / самостоятелна изложба / КО-ОП, ул. „Янко Сакъзов“ 17 / 30 ноември - 17 декември.** „Така както денят прикрива вечността / и паметта избира спомените... / Така както образите на съня надничат / между избраното от паметта... / Или от мястото...“ - Камен Старчев <https://bit.ly/4a2BmXM>

↪ **Ара Гюлер / Истанбул / самостоятелна изложба / Галерия Синтезис, бул „Васил Левски“ 55 / 23 ноември – 25 януари.** Ара Гюлер (1928 – 2018) улавя Истанбул през обектива на майстор разказвач - отражение и на късите разкази, които е писал на млади години, и на влиянието на киноизкуството върху собственото му творчество. Започва да работи като фотожурналист за американската издателска компания Time Life от 1956 г. и за Paris Match и Stern от 1958 г. Става част от екипа на престижната агенция Magnum Photos, която разпространява снимките му и днес. От 1956 г. до 1961 г. Ара Гюлер е главен фоторедактор на списание Hayat. В изданието на „British Journal of Photography Year Book“ от 1961

г. той е обявен за един от седемте най-добри фотографии в света. <https://photosynthesis.bg/statia/Istanbul-izlozhba-na-Ara-Guler.html>

– **Яна Лозева / Публика / самостоятелна изложба / Галерия Топлоцентрала – Куб, ул. Емил Берсински 5 / 2 – 10 декември.** „Яна Лозева е авторка, която често използва езика на класическата фотография, за да поставя теми и да въвлича зрителите в светове от образи със собствена атмосфера и история. В проекта си „Публика“ тя работи с един от най-традиционните жанрове, какъвто е портретът, като го разгръща от гледна точка на преживяването и съвместността. „Публика“ включва 15 портрета на хора в особен момент на озарение. Яна търси процеп в ежедневието, извънредна уязвимост. За разлика от предишния ѝ портретен проект (Терминал, 2019), в който хората са сами в кадър (а някак и сами в света) тук, в „публиката“, са заедно.“ - Владия Михайлова (куратор).
<https://toplocentrala.bg/program/visual/publika-lozeva>

– **Дейвид Тадесе / Разпад / самостоятелна изложба / куратори Биляна Токмакчиева и Бояна Райчева / Културно пространство Бобина, ул. „Триадица“ 5А / 5 – 12 декември.** Първата самостоятелна изложба на младия български съвременен артист Дейвид Тадесе обединява над 20 творби, които се занимават с темите за неминуемото нарушаване на целостта и реда и възможното преподреждане на елементите. Авторът експериментира както с различни техники и формати, така и с разнородни източници на вдъхновение – от класическите изобразителни похвати до африканските племенни украси и символи. <https://bit.ly/3Ra5PdI>

АРТ СРЕЩИ СОФИЯ

– **Мартин Атанасов / Фото край / работилница за фотокниги / КО-ОП, ул. „Янко Сакъзов“ 17 / 9 декември, 11.00 ч.** В този уъркшоп участниците работят с изображение или серия от такива, които искат да доведат до техния край. Този край може да бъде буквален или метафоричен, може да е генеративен или разрушителен. С резултатите от процеса и визуалните разсъждения по темата ще бъде създаден колективен зийн. Първата част от уъркшопа ще се състои от кратка презентация на фотокниги, които рефлектират върху темата за края. Втората част ще е посветена на колективния фото край.
<https://bit.ly/3N9EFT2>

ПЛОВДИВ

– **Янко Ненков / Dolce far niente или сладостта от безгрижието / самостоятелна изложба / ГХГ Пловдив, зала за временни експозиции, ул. „Княз Александър I“ 15 / 29 ноември – 31 декември.** Със завладяващо майсторство и ювелирна техника художникът разказва приказни сюжети в своята изложба рисунки. Чрез сложни фигурални композиции, пъстри багри и контрасти картините пресъздават прекрасните дни от живота, безгрижието и лекотата в общуването на героите, музиката, играта и летенето в пространството. Тези истории ни пренасят в друг свят, в друго измерение, където радостта от живеенето е начин на съществуване и където често ни се иска да бъдем и самите ние. Работите представляват цветни рисунки, като авторът е използвал преге, японски акварелни бои и моливи. Картините са върху ръчна хартия Fabriano Artistic. <https://bit.ly/3RjAAxd>

– **Годишна изложба на Дружеството на пловдивските художници / сборна изложба / ГХГ Пловдив, Зала 2019, ул. "Гладстон" 32 / 5 – 31 декември.** Изложбата е отворена за участие на всеки от членовете на дружеството, който твори в областите живопис, графика, скулптура и N форми. Малко преди официалното откриването петчленно жури ще определи тазгодишните носители на наградите на ДПХ в съответния раздел, както и кой ще бъде отличен с приза за млад автор. www.galleryplovdiv.com

ВАРНА

↪ **Ахимса: ненасилието / групов изложба / Градска художествена галерия Варна, ул. „Любен Каравелов“ 1 / 2 – 31 декември.** Настоящата изложба е иницирана от художниците проф. Емил Попов и проф. Станислав Памукчиев и индолога Йорданка Боянова. Нейният тематичен фокус върху ахимса, ненасилието - основополагащия житейски принцип във философията и делата на Махатма Ганди, формира широката концептуална основа за изграждането ѝ. Проектът на Индологическа фондация „Изток-Запад“ събира творби на редица български художници. <https://bit.ly/3uM9eIj>

↪ **Обаянието на нишката / групов изложба / Градска художествена галерия Варна, ул. „Любен Каравелов“ 1 / 28 ноември – 17 декември.** Експозицията включва експериментални студентски разработки от областта на текстилното изкуство, отличаващи се със своето новаторство и индивидуалност, базирани на изучаваните традиционни похвати. Подборът на творби за изложбата е изцяло подчинен на изучаваните в специалността „Текстил – изкуство и дизайн“ към Националната художествена академия традиционни български техники, като тъкането, плъстенето, бродерията и други. Селекцията демонстрира стремежа на преподавателите да съхранят традициите на българска култура, пречупени през погледа на младите творци и превърнати в творби с изцяло ново съвременно звучене. <https://bit.ly/3Nbuduh>

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

↪ **Антонен Бушу / A Simple Transformation / самостоятелна изложба / Галерия Heerz Тооуа, ул. „Иван Вазов“ 18 / 25 ноември – 16 декември.** Антонин, като фланьор в съвременния артистичен пейзаж, изследва чрез различни медиуми и лека естетика различни понятия като абсурд, парадокс, мързел и съзерцание, с цел да създаде серии от работи, пропити с поезия. Настоящата изложба изследва, чрез химическия процес на втвърдяване на гипса, форма, която отдавна е обект на изследване за художниците, гънката. <https://heerztooya.com/exhibitions/a-simple-transformation>

↪ **Кристиян Тони Норум / Diary of a mad man / самостоятелна изложба / Галерия Heerz Тооуа, ул. „Иван Вазов“ 18 / 25 ноември – 16 декември.** „Дневникът на един луд човек“ може да бъде всичко, правдивата версия, имитаторът, кучето, което изяде самоличността ви, или музиката на герой, или просто бащата на реализма в прозата. <https://heerztooya.com/exhibitions/diary-of-a-mad-man>

КАЗАНЛЪК

↪ **Сънят / групов изложба / Художествена галерия, централна сграда, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 9 и множество други локации / 21 октомври – 31 март.** Проектът „Сънят“ е инициатива, в която се срещат минало и съвремие чрез низ от тематични изложби и инсталации, разгърнати в множество пространства, по-голямата част от които външни за Художествена галерия – Казанлък – частни имоти, други музейни и културни институции. „Има прояви в съществуването ни, своеобразни божествени капризи, без които оцеляването на биологичното ни тяло е невъзможно. Сред тях се явява сънят – най-загадъчното нещо, което правим и отнема една трета от живота ни. Но без него всичко в нас би било подложено на страдание, би ни погубило. И затова са необходими не повече от 265 часа безсъние. Темата за съня е неразривно свързана и със сънуването. През последните 150 години личности като Зигмунд Фройд, Карл Густав Юнг, Феликс де Менделсон посвещават десетилетия от научните си

занимания в опити да разберат сънуването – неговите връзки с живееенето отвъд съня, механизмите на пораждането, отношението му към умираването.“ <https://www.artgallerykazanlak.com/exhibitions/sanyat/>

[Абонирайте](#) се за **artnewscafe** бюлетин

Издава: Фондация „Отворени Изкуства“

▮ селекция на новините : Десислава Милева

▮ лого: Недко Солаков

▮ корица: Дейвид Тадесе, *Process*, 2023, детайл, в самостоятелната изложба „Разпад“, куратори Биляна Токмакчиева и Бояна Райчева, културно пространство Бобина, ул. „Триадница“ 5А, София, 5 – 12 декември.